

valg i Folkethinget, hvor man kom til et Forslag, der med Opgivelse af Hørfornskatten fastholdt Contingentsystemet, som blev vedtaget af Folkethinget, og som, hvad de Herrer ville erindre, og hvad der ogsaa er fremhævet i Betænkningen i den nu foreliggende Sag, vistnok aldeles utvivlsomt vilde være blevet vedtaget i Landstinget, hvis ikke Nøgledagen af andre Grunde var bleven sluttet tidligere, end man havde troet. Det samme Forslag var derpaa atter forelagt i Folkethinget i 1865—66; ogsaa dengang blev der afgivet en Betænkning derover, der i alt Væsentligt holdt paa Contingentsystemets Gjennemførelse, og Forslaget derom vilde, hvis man overhovedet havde meent dengang at burde gaae ind paa en Indkomsskat, utvivlsomt være gaaet igjennem i den foreslaaede Form i Folkethinget, ligesom jeg ikke tror at sige formeget, naar jeg siger, at Forslaget ogsaa da vilde være blevet vedtaget i Landstinget. Spørgsmaalet er nu altsaa dette: Hvad er der siden den Tid hændet, som skulde gjøre det tilraadeligt for os aldeles at kaste de Resultater overbord, der ere isærd med at danne sig, og at afbryde den Vej, som man engang er kommen ind paa? Er det dog ikke det Naturlige at lade de engang vundne Erfaringer fremdeles komme os tilgode, istedetfor at staae ind paa et heelt nyt uprøvet System, og er det navnlig tilraadeligt at gjøre en saa stor Forandring, naar man dog ikke anseer det for rigtigt at fordrø et større Udbytte af Skatten? Det er jo aabenbart, at det forandrede System med lønnede Regjeringscommissairer vil blive langt kostbarere, og at Kostbarheden bliver forholdsviis større, jo mindre Udbytte af Skatten der bliver Tale om. Er det ikke under saadanne Forhold som vore, indtil vor finansielle Tilstand kan sees klart, tilraadeligt idetmindste foreløbigt at blive staaende ved Contingentsystemet? Der er Nøgle af den Gruppe, hvortil jeg hører, der maaskee mene, at man ogsaa senere bør blive ved dette, medens Andre kun betragte Contingentsystemet som forberedende; der er forsaavidt en Nuance imellem dem, der

forøvrigt staae paa det samme Standpunkt, men dette vil jo naturligen næsten altid finde Sted, naar der iblandt Thingets Medlemmer er stor Meningsforskjel tilstede om et Spørgsmaal. Der er, det vilde Thingets ærede Medlemmer ikke tabe af Sigte, stor Forskjel imellem at fordele et vist Beløb imellem Skatyderne i Communerne og at ansætte Skatydernes samtlige Indtægter, forat der derefter heraf kan ydes Staten en vis Procent.

Til disse almindelige Bemærkninger skal jeg paa dette Stadium indskrænke mig, idet jeg endnu blot skal tilføie, at et af Udvalgets ærede Medlemmer, som det ærede Thing vil have seet, endogsaa først havde meent, at det kunde være Opgaven for Udvalget at gennemføre en Formueskat ved Siden af Indkomsskatten, men dog, hvad der har været os Andre meget kjær, har opgivet at stille bestemt Forslag derom. Jeg kan ikke Andet end fremhæve dette, fordi dette endnu mere viser, hvorlidet de almindelige Betragtninger om Initiativet, som jeg har foresøgt at gjøre gjældende, ere trængte igjennem. Det var sandeligt at forlange af Udvalget, at det skulde paatage sig en større Byrde, end det med nogenhelst Nøielighed kan bære. Det er allerede en meget vanskelig Sag at komme med et Indkomsskatsforslag, men det vilde vistnok have været aldeles uoverkommeligt for Udvalget, hvis det, uden at Initiativet dertil var givet fra Regjeringens Side, ved Siden deraf skulde have behandlet Spørgsmaalet om en Formueskat. Jeg skal, da dette Spørgsmaal forekommer mig at ligge bestemt udenfor Lovforslaget, heller ikke nærmere gaae ind paa det hele Spørgsmaal om en Formueskat, og jeg vil derfor kun sige dette ene, at det umuligt kunde gaae an at udtale nogen Anskuelse i saa Henseende, uden samtidigt meget nøie at undersøge de forskjellige Led af vort hele Skattesystem — jeg skal saaledes her blot nævne f. Ex. den hele Beskatning af Arv, ikke at tale om den hele Beskatning af faste Eiendomme, baade paa Landet og i Byerne —; uden dette vilde man ikke kunne komme til en retfærdig Be-